

Motivering HERDENKINGSPRIJS Anton van Wilderode 2015

Bettina:

Het slotstuk van de jaarlijkse herdenking van Anton van Wilderode op 28 juni (zijn geboortedag) is telkens de uitreiking van de Herdenkingsprijs Anton van Wilderode hier in het gemeentehuis.

Die prijs gaat naar een persoon en /of een vereniging die in de loop van het voorbije jaar inspanningen deed om de naam van de dichter en zijn werk op een speciale manier onder de aandacht te brengen en dus levendig te houden.

En dit jaar stellen we u een heel speciale winnaar voor!

Iedereen onder jullie kent de Jeugdpoëziewedstrijd Anton van Wilderode die elk voorjaar met succes georganiseerd wordt door het Comité Parochiefeesten van Klein-Sinaai en die dit jaar al aan zijn 18de editie toe is.

Dat die wedstrijd al een tijd lang internationale belangstelling krijgt door de deelname van leerlingen uit Zeeuws-Vlaanderen is wellicht ook geen nieuws voor jullie.

Maar dit weten jullie misschien nog niet: in 2014 waren er onder de winnaars ook jongelui uit Zuid-Afrika met prachtige gedichten in het Afrikaans. En ook dit jaar namen ruim 50 Zuid-Afrikaanse jongeren deel aan die poëziewedstrijd.

Hoe krijgen ze dat daar in Klein-Sinaai voor mekaar?

Wel, het Comité Parochiefeesten zocht daartoe de erg gewaardeerde hulp van Saint Conrad's College, een school van de Broeders van Liefde in Kerksdorp

én ook van de heer Remi De Backer, voorzitter van de vereniging 'Born in Africa' en vooral van zijn echtgenote Lieve die – zoals haar man getuigt – de drijvende kracht is achter het succes van de AvW-poëziewedstrijd in Zuid-Afrika. Zij beveelt die wedstrijd aan bij de scholen die ze via 'Born in Africa' leerde kennen. Zo zet zij dichter Anton van Wilderode dus intercontinentaal in de kijker. Vorig jaar in september was de familie De Backer ook aanwezig op de prijsuitreiking van de poëziewedstrijd om enkele gedichten in het Afrikaans voor te lezen en om de prijzen van de Zuid-Afrikaanse winnaars mee te nemen om ze hun te bezorgen.

Wat het doel is van de vereniging 'Born in Africa' wil Remi of Lieve nu zelf even toelichten. Ik geef daartoe graag het woord aan één van hen.

... / ...

Dankjewel voor je getuigenis, Remi / Lieve.

Zo een inzet verdient ook zeker onze waardering. Een daverend applaus is hier op zijn plaats!

Mag ik nu vragen aan Lieve De Backer om de Herdenkingsprijs Anton van Wilderode 2015 in ontvangst te willen nemen?

Hildegard:

Sorry, ik laat je nog eventjes wachten, Lieve...

Ik wil nog een anekdote kwijt over Anton van Wilderode en Zuid-Afrika!

In het dagboek van Anton van Wilderode lees ik op 30 september 1975 dat hij telefonisch de vraag krijgt van het kabinet van minister Rika De Backer (ja, óók een ‘De Backer’!), toenmalig minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse zaken, of hij officieel de vertegenwoordiger wil zijn van de regering op de taalfeesten die van 8 tot 11 oktober – een goeie week later dus! – doorgaan in Paarl, Zuid-Afrika. Twee dagen later zegt Van Wilderode (ook telefonisch) toe. Hij hoort dat de tweede ‘gezant’ waarschijnlijk Guido van Hoof van ‘De Standaard’ zal zijn.

De volgende dag (3 oktober) krijgt Van Wilderode telefoon van de Ambassade van Zuid-Afrika: hij verneemt het programma en het reisschema: hij vertrekt op 7 oktober (4 dagen later) en zal op 19 oktober weer thuis zijn.

Op 7 oktober vertrekt hij helemaal alleen (de tweede gezant liet het afweten!) naar Zuid-Afrika en bezoekt er – begeleid als een echte VIP – ook Kaapstad, Bloemfontein, Johannesburg en Pretoria.

Op zondag 12 oktober 1975 schreef Anton van Wilderode in Kaapstad een gelegenheidsgedicht n.a.v. het Taalfeest in Paarl, dat een kleine maand later gepubliceerd wordt in het ‘Tydskrif vir letterkunde’ onder de titel

Taalfeest Paarl, 10 oktober 1975

Ik lees het u voor:

De dag die groot was is voorbij. Wij rijden
nog nágenietend naar de verre stad,
het zachte donker is een huis van zijde
waarboven sterren glinsteren en verglijden
gelijk safieren op een reuzenrad.

De witte taalzuil op de berg blijft achter
maar staat voorgoed in mijn herinnering:
granieten kogel, geestelijke wachter
die voor de stoet der komende geslachten
het teken wordt van de bevestiging.

De teerste lente die ik mocht beleven
waait met een adem van doorgeurde wind
mij Boland toe, zo schielijk liefgekregen.

De witte lichtjes van de stad bewegen
en heel de hemel is ons goedgezind.

Diezelfde zondag 12 oktober 1975 waagde hij het een kwatrijn in het Afrikaans te schrijven. Dat werd nooit ergens gepubliceerd. Mijn Afrikaans is niet zo goed als het jouwe, Lieve. Mag ik je vragen het in het Afrikaans geschreven kwatrijn van Anton van Wilderode hier voor te lezen. Daarna zal ik je de herdenkingsprijs 2015 overhandigen.

Lieve: Die wind van die Boland* stryk oor my gesig
terwijl ek op een groen plekkie sonlig lig
en wéét: als ek straks weer in Vlaanderen sal wees
bly al my gedagte naar hier net gerig!

*westelijke kaapprovincie in Zuid-Afrika